

BẮM, TỈA CÂY HỒNG

Một cây hồng đã trưởng thành, cho một lứa hoa hay nhiều lứa rồi mà không cắt tỉa bớt cành nhánh thì chúng sẽ phát triển rậm rịt, đôi khi rất xấu, toàn bụi hồng sẽ có rất nhiều gai nhọn. Không cắt bớt những cành nhánh già, cây sẽ cho nhiều hoa nhưng hoa lại nhỏ, hoặc cho những cái hoa còm cõi, nhạt màu. Việc cắt tỉa sau thời kỳ cho hoa nhằm loại bỏ những cành nhánh xét thấy không cần thiết nữa, những người trồng hồng gọi là những nhánh dư, thừa. Cắt tỉa có thể sẽ gây thiệt hại một số cành và lá, nhưng không sao, cắt tỉa làm cho cây hồng tích tụ được chất dinh dưỡng là nền tảng của sức khỏe, vươn lên, tập trung dưỡng chất để nuôi những cái hoa lớn và đẹp hơn. Cắt, tỉa là điều kiện để tạo nên một bụi hồng có dáng đẹp hơn, có sức hấp dẫn trong toàn bộ cảnh quan của một vườn hồng.

Cắt, tỉa bụi hồng nhằm làm cho bụi hồng thưa hơn lúc cây hồng tạm thời ngưng phát triển sau khi cây hồng trải qua thời kỳ chịu nhiều

sương muối, hoặc gió bắc lạnh. Thời gian cắt tỉa tốt nhất là đầu mùa xuân, hoặc có thể bất cứ thời gian nào trong nửa tháng giêng, trong quãng thời tiết ấm áp, hoặc đôi khi nhà làm vườn có thể cắt trong tháng 11 dương lịch, lúc thời tiết mùa đông có lạnh nhưng chắc chắn rằng không có gió bắc khô.

Đối với những cây hồng trồng đã lâu năm, chỉ nên cắt tỉa những cành nhánh sau khi chúng đã rộ hoa.

Để cắt được một cành hồng đảm bảo cây hồng không bị tổn thương nơi góc cắt, những người trồng hồng đứng trước hai phương án lựa chọn tối ưu:

- Cây hồng đang phát triển và cho hoa thường xuyên trong vườn hồng có nên bấm tỉa không?

- Sự quyết định của người trồng hồng cần thiết bấm tỉa như thế nào cho phù hợp để bụi hồng không bị ảnh hưởng mà tăng cường được sức khỏe cho mùa hoa sắp đến.

Những nhà trồng hồng thường dùng một cái kéo thật bén (không phải kéo cắt giất hay kéo thợ may), để có thể cắt đứt phần gỗ được (Kéo cắt cành có bán tại các quầy hàng chuyên về cây cảnh). Dùng tay nắm cành hồng để tĩa. Kéo phải có cán dài, lưỡi mỏng, khi cắt cần bóp mạnh, dứt khoát cho cành hồng đứt lìa ra một cách ngọt nhất.

Khi cắt cành người làm vườn nên chuẩn bị một găng tay bằng da hoặc bằng vải dày nếu không muốn những cái gai đâm vào đôi tay của người bắm, tĩa.

1. Góc cắt, tĩa:

Khi cắt cành, người làm vườn chú ý tạo lát cắt hợp với thân cây hoặc với nhánh hồng một góc $30 - 45^{\circ}$ (Xem hình vẽ).

- Cắt, tĩa là muốn cho bụi hồng trẻ lại, tập trung sức lực để vươn lên tốt hơn, là “cải lão hoàn đồng”, chống lại sự già cỗi, khô. Nhà trồng hồng chỉ nên tiến hành cắt tĩa trên những cây hồng bụi.

- Cắt, tỉa trên cây hồng bụi đã được 1 tuổi, cần loại khỏi thân cây những cành già.

- Kéo để cắt tỉa cần phải sắc bén, có cán.

- Cắt, tỉa hay cưa cần thật dứt khoát trong động tác nhằm thay đổi sự phát triển của cây hoặc bụi hồng.

- Sau khi cắt, tỉa xong, những nhà trồng hồng thường quét lên vết cắt một ít vôi để bảo vệ chỗ cắt không bị nhiễm bệnh. Nghiêm khắc khi cắt tỉa một nhánh hồng mà trên nhánh ấy có một vài nụ hoa, vẫn phải cắt, không tiếc.

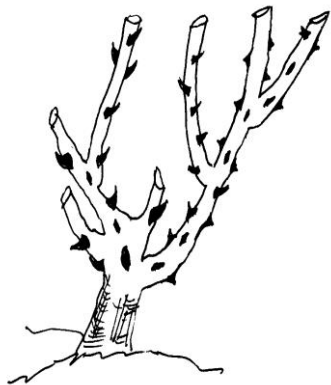
- Cắt, tỉa phải làm nhẹ tay từ 9 đốt tính từ thân cây chủ ra đến phần lá.

Cắt tỉa đúng góc từ $30 - 45^0$ so với thân cây. Thực hiện tất cả những góc cắt, bấm, tỉa từ trên xuống dưới, căn cứ vào những cành nhánh ở trên và nhóm các lộc mới (mầm) sao cho đúng thao tác và độ nghiêng lát cắt cần thiết trên cành hồng. Có điều, trước khi quyết định sự lựa chọn cắt tỉa như đã nói ở trên, người trồng hồng nên quan sát và tính đến sức khoẻ cây hồng – nhìn từ phía ngoài, một cách tổng quát – lộc hoặc những mắt mầm trên thân

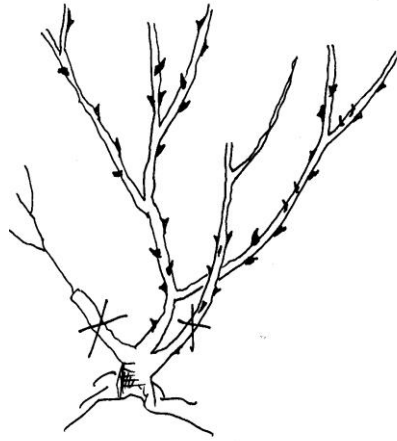
cây có chồi đầu xuống không. Đôi khi trên thân cây hồng, có một mắt nhỏ màu xanh lồi ra trông nhọt nhọt hơn các mắt khác và đường gập của lá nằm ngang phía dưới, có khả năng không thể hoạt động để phát triển được. Trong trường hợp gặp phải như vậy, nếu người làm vườn dự tính đến việc phun, xịt thuốc kích thích tăng trưởng (có bán ngoài cửa hiệu) lên mắt mầm để có thể có một nhánh hồng mới thì tiến hành cắt nhánh, nếu không thể phát triển được cho dù dự tính kích thích bằng thuốc mà đoán chắc rằng mầm sẽ không phát triển thì người làm vườn nên cắt bỏ. Tất cả sự lựa chọn trên tùy thuộc vào khả năng quan sát tinh tế của những nhà trồng hồng lâu năm và nhiều kinh nghiệm trong cắt tỉa một bụi hồng.

Trong quá trình xử lý việc cắt, tỉa một bụi hồng, người làm vườn cần chú ý đến việc chọn lựa mắt mầm cần để lại. Bởi vì mầm, chồi là nguồn gốc của tất cả sự thay thế và phát triển mới, chính mầm, chồi sẽ thiết lập sự chi phối đáng vẻ và sức khỏe bụi hồng. Thực hiện việc cắt tỉa chừng 2,5 cm phía trên của mầm là vừa, nếu cắt bấm cao phía trên chồi mầm, thì đoạn

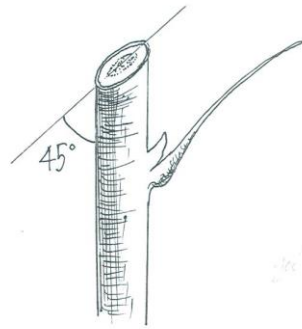
trên đó làm ảnh hưởng đến sự phát triển mầm, chồi hoặc làm nơi an thân cho những vật phá hại và các loại bệnh như nấm tàn phá cây hồng.

Cắt bớt những cành già

Cắt bỏ những cành nhỏ, yếu, già

Góc cắt

2. Bấm, tỉa các loại hồng dây, leo bò:

Khi các loại hồng leo, bò đã lên được giàn hoặc bò trên hàng rào lưới sắt, bằng gỗ hay tre... và đang cho hoa thì đừng nên bấm tỉa vào bất cứ thời điểm nào, trừ những nhánh hồng đã khô chết. Nuôi dưỡng những cây hồng leo, bò

như vậy ít nhất 2 đến 3 năm mới bắt đầu bấm tỉa. Luôn chăm sóc cây hồng để có được một sức khỏe thật tốt, có thân hình cân đối. Các loại hồng leo, bò có thể cho hoa rộ lên một lần duy nhất vào tháng 2 hoặc tháng 3 thì nên bấm tỉa vào đầu mùa xuân, còn các loại hồng cho hoa thường xuyên trong năm thì chỉ bấm tỉa những cành sau khi đã ra hoa từ cuống hoa xuống chừng 20 cm là vừa.

Khi cây hồng trèo lên giàn hoặc bò trên hàng rào, bình phong, người làm vườn luôn chú ý cột cây hồng xiên theo chiều ngang để kích thích cây hồng buộc phải nứt ra được nhiều nhánh từ mỗi mắt mầm, hoặc nhiều cành. Nếu cành hồng phát triển dài, cần thận quán chúng vào với hàng rào bình phong, hoặc quán thành vài vòng trên giàn để khi có hoa tạo nên những chùm hoa rất đẹp và đồng thời làm thế để cây hồng cho nhiều nhánh nhỏ để trở hoa. Làm được điều đó hoàn toàn tùy thuộc vào sức khỏe của cả bụi hồng, muốn biết cây hồng khỏe mạnh hay chưa hãy quan sát vào hệ thống lá của chúng khi đã phân bố đều đủ lá từ gốc lên đến ngọn và có một màu xanh mạnh khỏe. Cột

cây hồng vào hàng rào nên lưu ý đến chất liệu cột sao cho giữ cây hồng được tốt, có thể bó bằng những băng vải mỏng, tránh tối đa sự va chạm và cản trở sự quang hợp ánh sáng mặt trời. Không nên làm cho phần da cây hồng bị tróc ra, gây ảnh hưởng đến sức khỏe và vẻ đẹp của cây hồng. Thuyết đối không bó bằng những sợi dây thép, dây kẽm, không được chống đỡ cây hồng bằng vật kim loại bởi cây có thể bị xây xát do gió trong vườn hồng đung đưa thường xuyên.

Những nhà trồng hồng cũng kiên quyết cắt bỏ những thân cây bị nhiễm bệnh, bởi hồng leo bò có nhiều loài cho hoa thường đổi màu, nếu không tạo cho cây hồng có sức khỏe thì hoa xấu và nhỏ dần từng đợt, lại không còn đổi màu nữa, đặc biệt là chúng rất mau tàn. Những thân cây già, nhiễm bệnh thường có màu xám hoặc vàng khi thân leo cao thì nên cắt bỏ tất cả những nhánh già cỗi, chỉ chừa lại những cành non xanh. Cứ thế người làm vườn cắt lần thứ 2 khi thấy cần thiết phải cắt bấm. Làm như vậy cây hồng sẽ cho nhiều cành mới nảy sinh, cứ vậy, cây hồng sẽ leo lên và dài mãi. Được thế,

cây hồng trong vườn sẽ không tòi lăm mà ngược lại sẽ có một cây hồng leo nhiều nhánh trên khung giàn. Hầu hết các loại hồng leo, bò rất tốt cho từ 2 đến 3 mùa hoa, điển hình như cây hồng Wishura, mỗi năm thường cho cành đôi, nghĩa là cùng một lúc có hai cành trổ hoa và cho những chiếc hoa rất lớn màu sắc rực rỡ trên những cành rất to và bụi bậm. Những cành hồng đã cắt hằng năm khi nở hoa chỉ chừa 2 mắt mầm còn phải cắt bỏ hoa để từ 2 mắt mầm đó nảy lên mầm mới và tiếp tục cho những cái hoa xinh xắn.

Loại hồng leo bò mạnh, lai Hybrides de Thé và những loại hồng leo có bông lớn thì nên cắt tỉa vào thời kỳ chúng ngưng phát triển nhưng không nên tỉa nhiều. Loại bỏ những chồi non nhưng yếu đuối hoặc những nhánh vừa mới phát triển nhưng đã già. Từ gốc lên chỉ giữ lại 3 – 4 nhánh mạnh khỏe, trẻ. Muốn có hoa lớn và cành hồng bụi bậm không nên tỉa lá, vì hoa có thể trổ lại từ sau những kẽ lá ngay dưới những chùm hoa cũ.

Có điều tất cả các loại hồng leo bò được bấm tỉa nhằm cho chúng thích hợp hơn với nơi

mà nhà trồng hồng định trồng chúng xuống như cổng ngõ, hàng rào, trụ, balcon. Khi uốn chúng, hãy chờ cho chúng dài ra rồi uốn vòng tròn hay cột vào thân hàng rào, hoặc cổng ngõ, hoặc có thể uốn chung theo mô hình cho trước bằng dây thép hoặc bằng tre...bỏ cây hồng lại, chúng sẽ dang rộng ra như một tán dù và ở mỗi đầu cành là một chùm bông đu đưa lung linh trong gió.

3. Bấm tỉa hồng cây thân cao, thẳng

Hồng cây thân cao có gỗ cứng, cũng sẽ cắt tỉa như hồng bụi và hồng nhánh, chúng sẽ cho một cây hồng nhiều nhánh và lá rậm rạp, tươi tốt. Mỗi cành có thể phát triển dài đến 30 – 40 cm kể từ mắt mầm nứt lên.

Tiêu chuẩn để cắt tỉa những cây hồng loại này cũng như các giống hồng leo bò. Cắt những phần cành nhánh, thân già (chuyển màu vàng, xám hoặc thâm đen), chừa lại những thân non có màu xanh khỏe mạnh, giữ toàn thân cây hồng cho ra dáng đẹp, cốt là nhằm tạo mọi điều kiện để cây hồng có hệ thống lá sum suê tạo thành từng tán, trông cây hồng tròn trịa, xinh

đẹp. Những cây hồng được ghép mắt vào cây hồng dại, sau đấy những cái chồi rất mạnh mọc lên bày ra màu tím biếc mạnh khoẻ từ chân rễ hoặc nơi mắt ghép thì nên bấm tỉa gốc ghép chúng sát thân, tạo điều kiện tập trung sức mạnh cho chồi non phát triển.

4. Bấm tỉa cây hồng có nhiều nhánh

Để có một mùa hoa tốt, những nhà trồng hồng thấy cần thiết phải cắt tỉa ngắn chúng lại vào năm đầu tiên của cây hồng, vì như thế cây hồng sẽ cho nứt lên những cành nhỏ bụi bấm, rất mạnh. Đôi khi chúng xẻ đất để phát triển cành mới xuất phát từ mầm ghép, trồi lên những mầm mới, mạnh, lớn rất đẹp, ưa nhìn. Bây giờ nhà trồng hồng sẽ bấm gần chân của tất cả những gốc hồng dùng làm gốc ghép. Để nuôi dưỡng được tốt, chỉ chừa lại 2 hoặc nhiều nhất là 3 cành có thân mạnh, đẹp mà thôi.

Để có một cây hồng tròn trịa, xinh xắn những nhà trồng hồng chỉ cắt những nhánh mạnh từ gốc lên chừng 12 – 15 cm thân của nó và cắt theo góc cắt 45° (xem hình vẽ góc cắt minh hoạ). Những mắt mầm dưới đường cắt

chừng 2,5 cm sẽ là những mắt tốt về sau. Nụ hoa sẽ tốt tươi trên những thân cành như thế và đáy cũng chính là bộ khung của cây hồng cho những năm tiếp sau.

5. Bấm tỉa cây hồng bụi

Hồng bụi thân thường rất yếu, bắt đầu năm thứ 2 những nhà trồng hồng không cần thiết phải để bụi hồng rậm rạp nữa mà làm cho chúng thấp xuống và thoáng hơn. Ở cây hồng bụi, tất cả những nhánh chính thường chỉ tồn tại 3 năm rồi già khi trên thân chúng có hiện tượng chuyển từ màu xanh sang màu vàng. Những thân hồng như thế nên cắt bỏ ngay để nhường chỗ cho những cành xanh khác tiếp tục tăng trưởng. Những thân hồng có màu vàng hoặc thậm chí xám cần phải cắt, không tiếc, cũng không dùng mầm trên những cành này để ghép, hoặc chiết cành cho những năm sau, bởi nếu sống được chúng chỉ cho những cái hoa nhỏ, biến màu sắc và cành nhánh tong teo. Giữ cẩn thận những cành nhánh có màu xanh đang trong thời kỳ tăng trưởng, có nhiều mắt mầm để sau này chúng cho nhiều cành, nhánh và

hoa. Thân cây hồng khỏe mạnh sẽ cho hoa tốt, giữ nguyên được màu sắc, giữ được mùi thơm (nếu có).

6. Bấm tỉa cây hồng tiểu muội (miniature)

Đây là cây hồng cần có sự chăm sóc đặc biệt bởi toàn thân của chúng rất nhỏ, thân cứng nhưng mảnh, có hoặc không có một ít gai nhỏ. Khi cắt tỉa loại miniature người làm vườn chỉ tiến hành một ít thôi. Những cành nhánh phát triển mạnh mẽ vươn ra ngoài âm áp thì có thể cắt tỉa hơi nhiều hơn chút ít để duy trì hình dáng tròn trịa cân đối trong chậu. Vài loại hồng miniature có thân hình quá nhỏ thì không nên bấm tỉa mà chỉ cắt cành khô sau khi hoa đã tàn rồi.

7. Bấm tỉa những cây hồng già

Khi cây hồng đã già cỗi, thường người làm vườn ít can thiệp vào cành nhánh của chúng, chúng thường phát triển lên cao 1 mét hay hơn nữa và toả ra những cành nhánh non và cho

hoa. Hầu hết những loại hồng như vậy chỉ cần bấm tỉa những cành nhánh khô già để tạo hình dáng gầy guộc, phù hợp với dáng điệu và thế đứng của chúng. Loại này một năm trổ hoa một lần nên chỉ cắt nhánh sau khi chúng đã trổ hoa vào cuối đông đầu xuân. Những cây hồng nhiều tuổi phần nhánh nứt ra từ thân cây chủ có tỉ lệ rất thấp nên phần nứt ra phải được giữ lại để tự nhiên cho chúng phát triển, chỉ cắt bỏ những chiếc hoa đã tàn.

Giống hồng Gallica: Chỉ cắt bớt phần phát triển yếu sau khi hoa đã trổ, tạo dáng vừa phải, không nên ép chúng theo ý nhà làm vườn trong suốt mùa xuân.

Giống hồng Damascena (Hồng gấm Đa mát): Chỉ nên bấm, tỉa những cành yếu, mảnh khảnh sau khi cây hồng đã trổ hoa. Cắt tỉa luôn những mầm mọc kèm theo nách lá dưới hoa. Loại hồng này phần còn lại của thân chủ có thể sẽ cắt lại lần nữa để kích thích gia tăng sự nảy mầm nhằm tạo nên bụi hồng rậm rạp.

Giống hồng Alba: Cắt tất cả những thân, cành phát triển yếu ớt và cắt tỉa trở lại một lần nữa những cành nhánh mới phát triển sau khi cắt đợt 1 và cắt chừng 1/3 nhánh, chồi sau khi chúng trở hoa.

Giống hồng Centifolia et Moss: Cắt, tỉa bớt cành nhánh làm cho cây hồng thưa ra và những chồi, nhánh đâm vào bên trong sau khi trở hoa xong, cắt chừng 1/3 cành, còn lại để cho chúng phát triển thành một bụi hồng đẹp.

Giống Rosa Chinesis: Cắt chừng 1/3 cành nhánh quanh hồng vào đầu mùa xuân sau khi trở hoa xong.

Giống hồng Boboniana et Portland: Chỉ nên cắt tỉa 1/3 cành nhánh cho bụi hồng thưa hơn. Bấm tỉa những nhánh đã trở hoa.

Giống hồng Hybrides de Thé: nên cắt tỉa ít, nếu muốn có những cái hoa lớn, rực rỡ.

Giống hồng Hybrides Perpetual: Sau khi cây trở hoa, cắt bỏ những chồi chính chừng 1/3 và cắt các chồi ngắn yếu (nếu có).

8. Thời kỳ cắt tỉa, chiết cành

Các loại hồng leo có hoa nhỏ, có thể cắt, tỉa và chiết cành vào tháng 9, bởi tháng 10 thường có mưa, lụt, toàn bộ cây hồng sẽ bị vùi trong nước suốt mùa mưa (đôi khi có gió mạnh), thế nên cắt vào tháng 9 để tạo cho cây hồng loại trừ bớt một số mầm bệnh tấn công vào hệ thống lá cây hồng. Từ tháng 9, cây hồng sẽ cho những chồi mập mạp, mạnh hơn trong mùa mưa thay cho những cành cũ, kịp sang mùa đông lạnh, cây hồng trong khu vườn có thể chịu đựng được gió bắc khô.

Các loại hồng leo có hoa lớn và các loại hoa hồng thân gỗ cứng, gai nhiều, nên cắt tỉa và chiết cành vào mùa xuân, tháng sau tết Nguyên đán.

Các loại hồng bụi và giống hồng cho nhiều nhánh nhà trồng hồng thường cắt vào lúc cây hồng trở hoa xong và chỉ cắt tỉa những cành nhánh xét thấy không cần thiết do chúng già. Cắt cho chúng nảy mầm mới vào cuối tháng 3 đầu tháng 4.

Trường hợp một nhánh hồng vươn lên cho 2 hoặc 3 cái nụ trở lên, muốn lấy tất cả cái hoa nhà trồng hồng đừng nên quên rằng sức khỏe của nhánh hồng này có đủ để nuôi những cái hoa hay không. Trên một thân cây nhiều hoa, thường thường hoa nở ra bị nhăn nhó và nếu trở hoa trong mùa hè nóng thì toàn thân nhánh hồng sẽ không đủ sức trồi lên một tác nào nữa, thậm chí một cen-ti-mét nào nữa. Nếu muốn có những bông hoa đẹp phải chăm sóc cẩn thận và đưa cây hồng vào bóng râm.

Những vấn đề trình bày trên cho biết được rằng không thể dễ dàng để thực hiện việc cắt, tỉa hay chiết cành một cây hồng. Vì nếu nhà trồng hồng không tuân thủ quá trình phát triển vươn lên của cây hồng trong các mùa, cắt tỉa tùy tiện, cây hồng sẽ cho những cành nhánh mảnh khảnh, có khuynh hướng dễ bị khô từ trên xuống. Lại thêm, đầu mùa mưa các loại bệnh xuất hiện tấn công vào cây hồng, việc diệt trừ các mầm bệnh khó thực hiện do mưa suốt ngày, cây hồng sẽ từ đó suy kiệt sức khỏe, lá sẽ rụng dần và khô héo là chuyện dễ dàng khi mùa lạnh ập đến. Gió bắc khô kéo về, cây hồng

sẽ ngưng phát triển, mất nước hoàn toàn và có thể chết. Khi vườn hồng xuất hiện hiện tượng như vậy, không còn cách nào khác để có thể cứu vớt lại được nữa và cũng không còn cơ hội để thực hiện quy trình chăm sóc tốt hơn cho những cây hồng trong vườn lần nữa.

Những nhà trồng hồng thường tuân thủ chế độ chăm sóc tốt, đúng cách nên sẽ có một cảnh hồng đẹp, mượt, mạnh mẽ, tráng kiện sẽ là biểu tượng cho vẻ đẹp trong trẻo, tươi mát của cây hồng.

9. Chăm sóc thường xuyên cho cây hồng

Việc cắt, tỉa hay chiết cành cây hồng đều phải được tiến hành khi cây hồng đã phát triển. Người làm vườn cắt bỏ những chồi yếu, những nhánh có dấu hiệu bệnh hoạn rõ ràng. Cắt bỏ hoa sau khi hoa đã nở hoàn toàn và chuyển sang tàn, Trong suốt thời kỳ phát triển của cây hồng còn non, cho lứa hoa đầu tiên, cây non đó cần tất cả lá mà nó có, nhà trồng hồng không nên cắt những cái hoa của những cây non này.

Thay vào đó chỉ cắt chừng 5 cái lá hoặc 2 mà thôi, được thế cây sẽ mạnh thêm và tiếp tục phát triển. Một cây hồng nếu nhà làm vườn cắt hoa thường xuyên, chắc chắn cây hồng đó sẽ không bị bấm được, cành nhánh, cả gốc sẽ phát triển rất chậm, bởi khi cắt một cành hồng sẽ mang theo một số lá mà số lá này rất cần thiết cho sự quang hợp, tạo điều kiện cho cây hồng phát triển. Những nhà trồng hồng muốn có những bông hoa lớn, thường cắt bỏ bớt đi những cái mầm mọc từ nách lá bên cạnh hoa nhằm giúp cây hồng tập trung sức nuôi hoa, hoa do đó sẽ lớn tới đa, màu sẽ chuẩn xác như gam màu mà nó vốn có.

Những cây hồng sau khi hoa tàn có để lại quả, việc hình thành quả hoa làm cây hồng phát triển cành nhánh chậm lại.

Với chế độ chăm sóc thường xuyên trong tất cả các mùa, cho tất cả các loại hồng có mặt trong vườn hồng vẫn chưa đủ mà phải có chế độ chăm sóc cho từng giống, nhóm hồng thích hợp.

Những cây hồng già, nhiều tuổi, loại hồng thường cho nhiều tán và các loại hồng có hình dáng thấp, lùn, và loại hồng leo chỉ cần bón phân một lần vào trước mùa xuân khi mà những cái nụ chuẩn bị khai hoa. Ngoài ra cần quan tâm thêm các loại hồng leo, những cây hồng già, chúng rất thích chăm sóc, bón phân lần nữa bằng cách pha phân loãng tưới cho chúng sau khi kết thúc mùa hoa.

Những cây hồng thời nay thường được chăm bón phân đều đặn để nhận thêm chất dinh dưỡng tích lũy tăng trưởng và cho hoa sau mỗi chu kỳ. Bón thêm phân chuồng thật hoai cho những cây hồng mới trồng sau khi những cây này đã bắt đầu hình thành hình dáng, cành nhánh phát triển (sau khi trồng từ 3 – 4 tuần lễ). Còn những cây hồng già hơn chỉ bón phân thêm khi đã tiến hành cắt tỉa cành nhánh và lúc lá non đã bắt đầu phát triển trên những cành nhánh mới.

Những người trồng hồng ở ta chưa thống nhất với nhau về thời điểm bón phân cho cây hồng, mặc dầu trên phương tiện thông tin đại

chúng có hướng dẫn thời điểm bón phân, loại phân. Có nhà trồng hồng cho rằng nên bón 3 hoặc 4 lần phân sau khi trồng cây hồng được 6 – 8 tuần lễ. Lại có nhà làm vườn cho rằng nên bón phân sau khi trồng từ 3 – 5 tuần lễ bằng phân hoà loãng và phân khô (các loại phân lân, đạm, N-P-K... và phân bò, trâu, phân xanh đã thật hoai). Trong vườn của những nhà trồng hồng tuân theo cách này thường dùng loại đất pha cát, thấm nước nhanh để trồng hồng, có thuận lợi trong việc chăm sóc thường xuyên hơn các loại đất thịt khác.

Khi mùa đông lạnh bắt đầu đến, nhà trồng hồng vẫn phải bón phân cho tất cả các giống, nhóm hồng khi đã đảm bảo được rằng trong thời tiết lạnh không có gió bắc khô. Và nếu tiên liệu sẽ có sương muối đổ xuống cần ngưng ngay việc bón loại phân đạm (Nitrat) (N) ít nhất 3 - 4 tuần trước khi sương đổ xuống, mà thay vào đó chỉ dùng loại phân lân, photasium (P) để làm tăng sức mạnh cho bụi hồng trong mùa đông lạnh.

Để chăm sóc vườn hồng thường xuyên, cho hoa đúng chu kỳ, cành nhánh thường bị bầm, ưa nhìn, lá già và lá non đều phô bày đúng sắc thái của chúng, đây là giai đoạn chất dinh dưỡng trong cây đã được cân bằng, nhà trồng hồng có thể chăm sóc đều đặn cây hồng bằng phân vô cơ khi quan sát thấy cây hồng có dấu hiệu thiếu chất dinh dưỡng (xem bảng sau).

10. Cắt hoa

Cắt hoa như thế nào và vào thời điểm nào cho tốt, đây là vấn đề ít được những nhà mới trồng hồng để ý. Vấn đề đặt ra là người ta cắt hoa hồng với độ dài của cành hoa đến chừng nào? Điều này tùy thuộc vào việc đảm bảo chiều dài của cọng hoa khi sử dụng, lại còn phải đảm bảo giữ được sức khỏe cho những cây hồng sau khi đã cắt đi những cái hoa của chúng. Cắt những cái hoa với cành dài trên một cây hồng còn non, đang phát triển sung sức chừng một vài năm, nhánh đó sẽ có sức chịu đựng lâu dài, không tổn hao cạn kiệt sức lực của chúng, bởi nhà trồng hồng cắt hoa khi hoa này chuẩn bị cho sự khai hoa. Nhưng đối với một hay nhiều cây hồng mới trồng còn yếu ớt

thì nhà trồng hồng không nên cắt hoa như vậy, vì như thế cây hồng sẽ dễ bị thoái hoá, bị hao tổn sinh lực và cũng vì vào thời điểm đó nhựa cung cấp cho những cái rễ sẽ tự tiêu hoá, mất đi trong những cái lá. Nếu cắt những cái hoa cuối cùng trên những cây hồng còn non mà nó thiếu sức thì chỉ làm cho cây hồng suy nhược thêm mà thôi. Những nhà trồng hồng đều tránh làm điều đó.

Sau khi cắt một cành hoa hồng lìa khỏi thân cây, phải ngâm vài giờ trong nước lạnh đến hết chiều cao của nhánh hồng, thêm một chút Asprince vào lọ nước trước khi đem chưng cành hoa. Như thế, hoa sẽ tươi và lâu tàn, giữ được màu sắc vốn có của nó.

CHẤT BÓN CHO CÂY	HIỆU QUẢ SAU KHI CHĂM SÓC	DẤU HIỆU THIẾU DINH DƯỠNG
Phân đạm nitrat	Làm tăng trung sự phát triển màu xanh	- Lá vàng không phát triển. Nụ, mầm

	của lá. Thân cây, cành nhánh phát triển tốt. Bón N khi cây hồng đang phát triển sẽ tốt hơn.	bị hư, hoa nhỏ, màu hoa lợt dần.
Phốt pho (tro)	Kích thích bộ rễ phát triển, cho nhiều hoa.	Lá không tươi tốt, thường héo rũ, rụng nhiều, cọng yếu. Hệ thống rễ phát triển không bình thường. Nụ phát triển chậm và nhỏ.
Phốt phát	Kích thích cây hồng phát triển nhanh, mạnh khỏe.	Hệ thống lá bắt đầu ngả từ vàng sang nâu, cọng cây èo uột. Nụ hoa có nhưng không phát triển tiếp.
Calcium (vôi)	Kích thích phát triển tế bào gỗ của cây	Cây phát triển không bình thường, bộ rễ

	hồng và làm cho rễ tăng trưởng	hình thành nhưng không mạnh, tốt.
Ma nhê	Kích thích cây hồng phát triển toàn diện	Bộ lá vàng, cành nhánh ngã sang màu đỏ đen.
Sulfur	Kích thích toàn thân cây hồng, có màu xanh mượt, đẹp	Lá non có màu vàng lợt
Hóa chất phụ thêm Boron	Cây hồng phát triển toàn diện, thân hình đầy đặn	Có hiện tượng lá cong lên, nhỏ và mềm, nụ mới tự nhiên héo, úa, khô
Clorine	Phát triển lá tốt	Rất khó hình thành được bộ rễ
Copper	Cây phát triển toàn diện	Phần đọt non cây hồng phát triển chậm và yếu
Sắt	Giữ cây luôn được xanh tươi	Đã nhìn thấy bộ lá vàng, úa

Măng gan	Làm gia tăng chất nitrogen (đạm)	Trên bộ lá xuất hiện nhiều chấm màu xanh nhạt
Molybdenum	Cây hồng phát triển tốt	Hệ thống lá phát triển chậm
Kẽm	Kích thích sự phát triển, tăng trưởng	Cây hồng phát triển không bình thường

Các chất bón cho cây hồng trong bảng trên được ghi trong công thức một số loại phân vô cơ bày bán tại các quầy hàng bảo vệ thực vật địa phương, nhà trồng hồng có thể tìm mua, chọn lựa.

11. Thuận lợi của việc chiết, ghép cành hồng

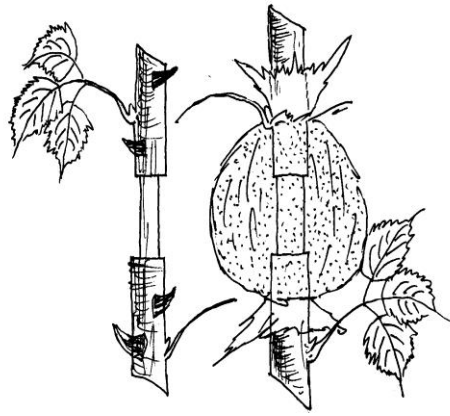
Những nhà trồng hồng mới vào nghề muốn xử lý cây hồng của mình trong vườn, tốt nhất là không nên cắt tỉa nhiều khi chưa trải nghiệm được một đến hai mùa hoa.

Chuẩn bị để thiết lập một vườn hồng trong khu vườn nhà, những nhà trồng hồng thường

mua cây giống tại những vườn ươm cây, nếu chọn được những cây ghép mắt hồng vào hường rừng hoặc tầm xuân là rất tốt. Có thể chọn lựa cây trồng tại nhiều nhà ươm cây khác nhau để bảo đảm chọn mua được những giống hồng ghép mắt vào hồng tường vi, hường rừng. Những cây hồng giống thực hiện bằng phương thức ghép mắt sẽ phát triển tốt với chế độ chăm sóc thường xuyên phù hợp. Cây ghép mắt thường rất mạnh, từ nơi mắt ghép sẽ nứt lên những chồi mầm rất mạnh, tím biếc, ưa nhìn. Chúng có sức vươn lên mạnh mẽ. Sự liên kết hai cây hồng, đôi khi ba hay nhiều hơn chính là phép ghép mắt hoặc tháp cành. Dù thực hiện bằng phương pháp nào, nếu cho được một cây hồng giống thì vẫn có thể trồng trong vườn hồng được. Tuy nhiên những nhà trồng hồng thường ưa thích trồng những cây hồng ghép mắt hơn, vì thực tế mắt ghép sau khi đã thích nghi với gốc ghép, mầm sẽ nhanh phát triển, cho một bụi hồng trưởng thành rất đẹp, khí lực mạnh khỏe, hoa đầy đặn và giữ được màu sắc như loài giống nó vốn có, hoa lại lâu tàn lụi, cả mùi thơm cũng ngậy ngát hơn. Hoặc có thể trồng trong vườn những cây hồng được tiếp,

tháp từ cây hồng mẹ vẫn có thể phát triển được. Tuy nhiên phương pháp tiếp, tháp có tỉ lệ cho cây hồng mới, bụi bám rất thấp, đôi khi chúng có thể sống được nhưng phát triển thành một bụi hồng có hình dáng đẹp là không thể.

Thực tế trong trồng và chăm sóc cây hồng, để có một cây hồng ghép cần có một khoảng thời gian tương đối lâu, do đó để có cây giống trồng đôi khi người trồng hồng thiết lập trong vườn hồng bằng những đoạn hồng được chiết cành từ cây chủ. Nhà trồng hồng nạo lớp vỏ hồng một đoạn chừng 2 cm phơi bày phần gỗ ra, đoạn dùng hỗn hợp đất có chút ít phân bò, trâu, đôi khi dùng phân heo đã thật sự hoai bó vào cành, quấn lại bằng một lớp nylon hoặc bằng một đến hai lớp vải mỏng. Làm như thế, ở chân nạo của vỏ cây hồng sẽ trở thành gốc của cây hồng mới (Xem hình vẽ minh họa).

Chiết cành